

سرفصل درس برنامه ریزی درسی در آموزش پیش دبستانی و دبستانی

(۲ واحد نظری) معادل ۲۲ ساعت

کد درس: ۴۱

۱. هدف‌ها: انتظار می رود دانشجویان در این درس:

- ✓ با ابعاد مفهومی و گستره موضوعی دانش برنامه درسی در آموزش پیش دبستانی و دبستانی آشنا شوند و توانایی ارائه تصویری از برنامه ریزی درسی در این دوره را کسب کنند.
- ✓ با مفاهیم عمده، مباحث اساسی، گستره فعالیت، اصول، تحولات تاریخی، شیوه‌های تولید، روش‌های اجرا و ارزشیابی برنامه درسی در آموزش پیش دبستانی و دبستانی آشنا شوند.
- ✓ مسائل و مشکلات موجود در حوزه برنامه‌ریزی درسی آموزش پیش دبستانی و دبستانی در جهان و ایران را شناسایی کنند.
- ✓ روش بررسی موضوعات در آموزش پیش دبستانی و دبستانی را فرا گیرند و به پژوهش و ارائه گزارش در این حوزه بپردازند.
- ✓ بتوانند اصول برنامه ریزی درسی در این حوزه از جمله نیازسنجی، تعیین هدف، ارائه محتوا، راهبردهای یاددهی-یادگیری و شیوه‌های ارزشیابی را بکار ببرند.

۷- سپس محتوا و ساختار درس

نوبت بحث	موضوع اصلی	مباحث فرعی
اول	آموزش پیش دبستانی و دبستانی چرایی و چگونگی	انتظارات دانشجویان، آمادگی دانشجویان، زمینه‌های فعالیت دانشجویان، هدف‌های درس، روش کار.
دوم	برنامه‌ریزی در آموزش پیش دبستانی و دبستانی	مفهوم، ضرورت، مراحل، ویژگی‌ها، انواع، گستره معنایی، عوامل مؤثر، عناصر نظام آموزشی و وضعیت ایران.
سوم	مبانی برنامه‌ریزی آموزش پیش دبستانی و دبستانی ۱	بررسی مبانی مختلف از جمله فلسفی، روانشناختی، اجتماعی و ...
چهارم	مبانی برنامه‌ریزی آموزش پیش دبستانی و دبستانی ۲	بررسی مبانی مختلف از جمله فلسفی، روانشناختی، اجتماعی و ...
پنجم	هدف‌های آموزش پیش دبستانی و دبستانی	بررسی انواع هدف‌های برنامه درسی در آموزش پیش دبستانی و دبستانی
ششم	محتوای آموزش پیش دبستانی و دبستانی ۱	منابع محتوی، اصول انتخاب محتوا، روش‌های سازماندهی، اصول سازماندهی.
هفتم	راهبردهای یاددهی-یادگیری آموزش پیش دبستانی و دبستانی	روش‌های فعال تدریس
هشتم	تجربه‌های جهانی در آموزش پیش دبستانی و دبستانی	معرفی تجربه‌های جهانی: فروبل، پستالوزی و ...



نهم	تجربه های جهانی در آموزش پیش دبستانی و دبستانی	معرفی تجربه های جهانی؛ مونتسوری، رجیو امیلیو، مدرسه سامر هیل و ...
دهم	آموزش پیش دبستانی و دبستانی در ایران	تاریخچه و سیر تحول آموزش پیش دبستانی و دبستانی در ایران و تجربه های ایرانی در آموزش پیش دبستانی و دبستانی (مدرسه فرهاد، مدرسه باغچه بان)
یازدهم	آموزش پیش دبستانی و دبستانی در ایران	آشنایی و ارزیابی برنامه درسی پیش دبستانی و دبستانی در ایران (برنامه درسی آموزش زبان آموزی)
دوازدهم	آموزش پیش دبستانی و دبستانی در ایران	آشنایی و ارزیابی برنامه درسی پیش دبستانی و دبستانی در ایران (برنامه درسی علوم)
سیزدهم	آموزش پیش دبستانی و دبستانی در ایران	آشنایی و ارزیابی برنامه درسی پیش دبستانی و دبستانی در ایران (برنامه درسی ریاضیات)
چهاردهم	آموزش پیش دبستانی و دبستانی در ایران	آشنایی و ارزیابی برنامه درسی پیش دبستانی و دبستانی در ایران (برنامه درسی هنر و مطالعات اجتماعی)
پانزدهم	آموزش پیش دبستانی و دبستانی در ایران	آشنایی و ارزیابی برنامه درسی پیش دبستانی و دبستانی در ایران (برنامه درسی دینی و قرآن)
شانزدهم	آموزش پیش دبستانی و دبستانی در ایران	آشنایی و ارزیابی برنامه درسی پیش دبستانی و دبستانی در ایران (برنامه درسی تربیت بدنی)

۳. ماهیت درس

برنامه ریزی از جمله موضوعاتی است که از طریق عمل یاد گرفته می شود. به همین دلیل با آنکه این درس به صورت نظری طراحی شده، اما اقدام به برنامه ریزی ضرورت دارد و انتظار می رود مدرسان شرایط را برای اقدام به برنامه ریزی در دوره پیش دبستانی و دبستانی و هدایت دانشجویان فراهم کنند.

۴. روش: رویکرد یاددهی-یادگیری

مدرس و دانشجو در این درس دارای وظایف مشخصی می باشند. این وظایف به شرح زیر تعریف می شوند:

الف) مدرس: مدرس نقش اصلی در اداره درس را خواهد داشت و در هر جلسه، مباحث اصلی را مطرح می کند. تکمیل مباحث، منابع و انطباق آنها با برنامه درسی از جمله نقش های مدرس محسوب می شود.

ب) دانشجویان: دانشجویان موظف به مطالعه هر مبحث پیش از حضور در کلاس هستند و در مواقع لازم به طرح دیدگاههای خود یا دانش جمع آوری شده می پردازند. در عین حال، هر دانشجو به انجام تکالیفی که در هر جلسه تعیین می شود، مبادرت می کند و در جلسه بعد گزارش فعالیت خود را عرضه می دارد و در نقد و بررسی گزارش سایر دانشجویان مشارکت می کند. حداکثر نیمی از زمان هر جلسه درس به گفتگوی دانشجویان اختصاص می یابد. دانشجویان هر یک موظف به انتخاب یک موضوع و ارائه آن در کلاس و نگارش آن در قالب یک مقاله علمی می باشند.

۵. منابع آموزشی (منابع اصلی درس):

۱. اسپادک، برنارد (۱۳۸۶)، آموزش در دوران کودکی، ترجمه محمد حسین نظری نژاد، مشهد: آستان قدس رضوی.
۲. بیلر، رابرت (۱۳۹۰)، کاربرد روانشناسی در آموزش، ترجمه پروین کدیور، تهران: مرکز نشر دانشگاهی، چاپ دهم
۳. راهنمای برنامه درسی دروس مختلف پیش دبستان و دبستانی؛ دفتر تألیف و برنامه ریزی کتب درسی
۴. گول، وئیتا (۱۳۹۲) برنامه آموزش و پرورش پیش از دبستان، ترجمه مفیدی، فرخنده انتشارات سمت، چاپ چهاردهم
۵. مفیدی، فرخنده (۱۳۹۲) مبانی آموزش و پرورش پیش از دبستان، انتشارات سمت



6. Copple, C., & Bredekamp, C (2006). Basics of developmentally appropriate practice. NAEYC. United States of America.
7. Copple, C., & Bredekamp, S. (2009). *Developmentally appropriate practice in early childhood programs*. Washington, DC: National Association for the Education of Young Children.
8. Harmon, D. A., & Jones, T. S. (2005). *Elementary education: A reference handbook*. ABC-CLIO.
9. Jones, R., & Wyse, D. (Eds.). (2013). *Creativity in the primary curriculum*. Routledge.
10. Littledyke, M., & Huxford, L. (2013). *Teaching the primary curriculum for constructive learning*. Routledge.
11. Morrison, G. S. (2006). *Early childhood education today*. 10 Editions. New Jersey: Prentice Hall.
12. Roopnarine, J., & Johnson, J. E. (2008). *Approaches to early childhood education*. 5th Editions. New Jersey: Prentice Hall.

۶- رویکرد ارزشیابی

- ✓ اقدام به تحقیق و ارایه نتایج در قالب مقاله یا گزارش به کلاس
- ✓ مشارکت در بحث های گروهی کلاس
- ✓ ارائه یک نمونه ارزیابی از برنامه های درسی دوره های پیش دبستانی و دبستانی
- ✓ توانمندی در تحلیل محتوا در یکی از دروس دوره های پیش دبستانی و دبستانی

